

Holmenkollbakken en av fire vinnere av Anton Christian Houens diplom 2019, tegnet av JDS architects. Foto: Julien Lanoo

29-08-2019 18:00 CEST

Fire vinnere av Anton Christian Houens fonds diplom 2019

PRESSEMELDING MED SPERREFRIST TIL 29. AUGUST KL. 18

I kveld mottar følgende fire arkitekturprosjekter A. C. Houens fonds diplom 2019: Stormen kulturkvarter, Bodø, Holmenkollbakken, Oslo, våningshus Dalaker/Galta, Rennesøy utenfor Stavanger og D36 - Green House, Oslo. (beskrivelse av hvert enkelt prosjekt, arkitektene bak byggene juryens begrunnelser, samt nedlastbare pressebilder følger etter pressemeldingen)

Nasjonalmuseet har fått i oppdrag av Kulturdepartementet å forvalte

diplomet. Museet utnevner juryen i samarbeid med Norske Arkitekters Landsforbund. Diplomet deles ut av Kulturdepartementet etter innstilling fra juryens vurderinger.

Fagjuryen i 2019 har bestått av juryleder Alexandria Algard (sivilarkitekt MNAL), Nina Berre (sivilarkitekt MNAL, Ph.d.), Knut Longva (sivilarkitekt MNAL) og Ole Gustavsen (rektor ved Arkitektur- og designhøgskolen i Oslo).

- Synet på hva som er god arkitektur har endret seg siden unge Anton Christian fra Arendal kom seg ut i verden. Hans ønske om en "bedre og renere arkitektur" i Norge var forut for sin tid. Etter hans initiativ har vi over hundre bygg som er premiert med diplomet, og en 115 års lang tradisjon med å vurdere og bedømme arkitektur. Blant folk flest er det særlig noen signalbygg i hovedstaten som har vakt ekstra stort engasjement og debatt de siste årene. Takket være A.C. Houen er det "typisk norsk" å være for funksjonell og bærekraftig arkitektur, sier kultur- og likestillingsminister Trine Skei Grande.

Diplomet ble opprettet etter testamentet til forretningsmann og legatstifter Anton Christian Houen (1823–1894) i 1893. Prisen blir tildelt arkitekter som står bak «utkast til bygninger og ferdig oppførte bygninger eller bygningsgrupper, og annen fysisk utforming Byggeprosjektene skal være ferdigstilt før desember 2016 og være oppført i Norge.

Prisen ble første gang delt ut i 1904, og sist i 2015, og er en av Norges fremste utmerkelser innen arkitektur og byggeskikk.

Prisutdelingen fant sted i Nasjonalmuseet – Arkitektur torsdag 29. august kl. 18.00. Diplomet ble delt ut ut av Jan-Christian Kolstø, statssekretær i Kulturdepartementet, og Karin Hindsbo, direktør ved Nasjonalmuseet.

Pressekontakt: Elise Lund, tel. +47 99 3219 42, elise.lund@nasjonalmuseet.no

Med sperrefrist til 29. august kl. 18

Juryens begrunnelser samt byggherrer av de fire vinnerprosjektene:

Våningshus Dalaker / Galta – tegnet av Knut Hjeltnes sivilarkitekter

Byggherre: Turi Dalaker og Tom Galta

På en øy på Vestlandet står et lite nytt våningshus med stor personlighet. Huset er plassert omtrent 150 meter fra de gamle gårdsbygningene. Den lille eneboligen hviler delvis på restene av et gammelt grisehus og er løftet på søyler over en skrent med fjell i dagen, slik at markene rundt gården er spart for bebyggelse.

En buet betongtrapp leder mot inngangsdøren. Planen er effektiv, enkel og brukervennlig - et kors inne i et rektangel – som fordeler inngang, bad og lagerplass, stue, kjøkken og soverom. Kjernene er konvensjonelt bygget og malt sorte. Rommene omkring er generøse og er fleksible i bruk: Ved at skyvedører åpnes og lukkes, skapes større flytende soner eller mindre lukkede. Bevisst plasserte vindusflater koreograferer ulike kikk til landskapslandskapet utenfor i noen rom, og gir fint overlys i andre. Materialene er nøkterne og robuste - store deler av huset er prefabrikkert i massiv tre i ubehandlet gran.

Dette velproposjonerte og særegne huset kan sees som en skulptur i landskapet og et fremmed element blant gamle trær, steingarder og eksisterende bygningsmiljø. Gjennom ytterkledningen av fibersementplater knytter det seg likevel til områdets industrialiserte jordbruksbygninger. Romlighet, dimensjonering og bruken av tre trekker veksler på det beste i norske tradisjoner, med referanser til 1960-tallets eneboligarkitektur.

Dette er et robust hus som tåler å bli bebodd over tid. Med enkle materialer og en nøktern bruk av virkemidler er prosjektet usedvanlig godt gjennomført. Det er noe poetisk over huset, samtidig som det har en lekenhet over seg. At huset er bygget med meget begrenset budsjett, beviser at fremragende arkitektur ikke trenger å koste mye. Våningshuset Dalaker/Galta ligger på Rennesøy utenfor Stavanger.

Ferdigstilt i 2005 (tilbygg i 2013).

D36 - Green House – tegnet av Element arkitekter

Byggherre: Infill AS

En av de virkelig store arkitektoppgavene i vår tid er å forme gode boliger i

den tette byen - og å passe disse inn i den eksisterende by-veven. I et parkdrag i Oslo står et imponerende bygg som gjør nettopp det. Det er designet som en påminnelse om trærne som måtte felles, for at det kunne bygges. Leilighetsbygget i 6 etasjer har 21 boenheter og et næringslokale på bakkeplan, i hjørnet mot gaten. Prosjektet er ambisiøst innenfor rammen av kommersiell boligbygging, med flere innovative løsninger som øker bokvaliteten og som gir tilbake til byen.

Leilighetene har generøs himlingshøyde på 270 cm. Fra inngangen beveger en seg alltid mot dagslyset og utsikten, noe som bidrar til at relativt små leiligheter oppleves romlig gode og luftige. Hver boenhet har minst en balkong, og balkongdører og vinduer er like høye. Fasaden løser flere utfordringer, og er et spesialutviklet system av opptil åtte lag glass preget med grønt keramisk trykk. Løsningen er perforert av franske vinduer og balkonger og fungerer også som rekkverk. Fra hver leilighet oppstår dermed flytende overganger mellom inne og ute. For forbipasserende spiller fasaden en vellykket rolle i å bryte opp et stort bygningsvolum i parken. Taket er utnyttet til en vakker og frodig felles takhage som har blitt et sosialt møtested for naboer og venner. Generøs jorddybde tar imot regnvannet, og private parsellhager gjør det mulig å dyrke egne grønnsaker.

Dette er svært vellykkede by-boliger, hvor arealknappheten er gjort om til en styrke. Arkitektene har snudd hver stein for å lage boliger med forbilledlige kvaliteter, og har utviklet løsninger som uttrykker arkitektonisk omsorg og omtanke. Prosjektet viser at fortetting kan gjøres med oppfinnsomhet, kvalitet og særpreg, med glimrende bo- og leve kvalitet som resultat. Juryen mener dette er et godt eksempel på fremragende samfunnsarkitektur og et forbilde til etterfølgelse.

D36 - Green House ble ferdigstilt i 2013.

Holmenkollbakken – tegnet av JDS Architects.

Byggherre:Oslo Kommune

Høyt oppe i Oslos stigende landskap, som en portal til Nordmarka, ligger et landemerke en ikke kan unngå å legge merke til. Den nye hoppbakken er et gjenreist og styrket ikon, ikke bare for skisporten og Oslo, men for hele Norge. Prosjektet har løst den vanskelige oppgaven å opprettholde den historiske bakkens status som nasjonalsymbol, og å videreutvikle og forsterke denne profilen. Hoppbakkens dynamiske form fanger det store uterommet

både på avstand og tett på, og omfavner både besøkende og utøvere.

Formen forener alle elementene i et skihoppanlegg i én arkitektonisk figur. Dommerboksene, VIP-området, vindskjermene og funksjoner for kommentatorene, trenerne og kongefamilien er samlet i ett helhetlig uttrykk. En avansert stålkonstruksjon utgjør hele bakken med ovarenn og unnarenn i samme grep. Formen reiser seg mot utsiktplatået på toppen, legger seg skulpturelt over det naturlige landskapet, og møter terrenget i fundamenter, hvor inngangsarealet utgjør ett. Vindbeskyttelsen på hver sin side og en diagonal heis til toppen inngår i samme konstruksjon. Utsiktsplatået på toppen gjør den fabelaktige utsikten til byen og fjorden tilgjengelig for alle.

Formspråk og materialbruk er gjennomført på en fremragende måte. Det er stor arkitektonisk kvalitet i gjennomføringen, blant annet ved å skråstille elementer i konstruksjonen i tråd med hoppbakkens helning. Geometri og detaljer løst i tråd med det overordnede konseptet. Bakken omfavner publikum, og et innovativt anlegg har gjort Holmenkollbakken til et styrket nasjonalsymbol. En klar arkitektonisk ide, hvor en sterk form innlemmer alle funksjoner, bidrar til at juryen definerer anlegget som fremragende arkitektur. Holmenkollbakken ble ferdigstilt i 2010.

Stormen Kulturkvartal – tegnet av DRDH Architects

Byggherre: Bodø kommune

Det nye kulturkvartalet i Bodø er imponerende. Det består av et konserthus og et bibliotek, utført som to separate bygninger forbilledlig integrert i den eksisterende bystrukturen. Bygningene kompletterer bygatene, med hver fasade som konkrete tilsvar på spesifikke urbane kontekstuelle situasjoner. De store volumene er brutt opp og skalert ned, og framstår samtidig enhetlig med fasader av hvite betongelementer. Anleggets monumentale karakter signaliserer sin tydelige offentlige rolle. Arkitekturen er likevel saklig og nøktern. Samtidig som anlegget inngår som en naturlig og selvfølgelig del av etterkrigsarkitekturen i Bodø, bidrar den nye arkitekturen til å forsterke kvalitetene i den gamle. Bygningene oppleves som om de tilhører byen, og at de alltid har vært der.

Gjennomføringen og detaljeringen er fremragende. Til tross for et enhetlig

preg, har arkitektene lyktes i å gi konserthuset og biblioteket hver sin egenart. Biblioteket er organisert rundt en innendørs gate som forbinder byen og havnen. Det store biblioteksrommet har en fantastisk utsikt mot havnen og havet. Konserthuset består av tre scener med tilhørende publikumsarealer – en klassisk hovedscene for akustisk musikk, en fleksibel konsertsal og en rockescene i kjelleren. Foajearealene i de ulike etasjene gir blikk ut mot byen, i tillegg til en takterrasse med utsikt mot havet og fjellene. Begge husene er lette å orientere seg i, og bevegelsene gjennom rommene er intuitive. Materialene er robuste og vakre.

Det nye kulturkvartalet er et meget vellykket svar på en imponerende satsing fra kommunen sin side. Kulturkvartalet har bidratt til å redefinere Bodø, og har gitt byen en ny vitalitet. Anlegget blir brukt, og kan vise til rekordstore publikumstall både for hverdagsaktiviteter og til fest. Til tross for at vinnerne av den åpne arkitektkonkurransen var nyetablerte, har samarbeid mellom arkitekt og byggherre før til et vakkert, funksjonelt og robust kulturkvartal med usedvanlige urbane kvaliteter og fremragende akustikk. Dette verket er noe av det ypperste som er produsert av offentlig arkitektur i Norge. Anlegget sto ferdig i 2014.

Kontaktpersoner

Ole-Morten Fadnes

Pressekontakt

Senior kommunikasjonsrådgiver

olefa@nasjonalmuseet.no

+47 932 56 211

Simen Joachim Helsvig

Pressekontakt

Kommunikasjonsrådgiver

simen.joachim.helsvig@nasjonalmuseet.no

+47 917 64 327

Alv Hågård Gustavsen

Pressekontakt

Kommunikasjonsrådgiver

alv.hagard.gustavsen@nasjonalmuseet.no

91676358

91676358

Hanne Marie Willoch

Pressekontakt

Kommunikasjonsrådgiver

hanne.marie.willoch@nasjonalmuseet.no

98854336